

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

હોટલ અને રેસ્ટોરેન્ટ કરમચારી સંઘ

વિરુદ્ધ

મેસર્સ ગુલમર્ગ હોટલ અને ઓરપીઝ

જૂન ૮, ૨૦૦૬

[અર્જિત પાસાયત અને સી. કે. ઠાકર, જે. જે]

શ્રમ કાયદાઓ:

ઉત્તર પ્રદેશ ઔદ્યોગિક શાંતિ (વેતનની સમયસર ચુકવણી)

અધિનિયમ, ૧૯૭૮-કલમ ૩-અમુક ઔદ્યોગિક સંસ્થાઓમાં જમીન મહેસૂલની

બાકી રકમ તરીકે વેતનની વસૂલાત-૬૦,૦૦૦ રૂપિયાથી વધુની વેતનની વસૂલાત

માટેની ફરિયાદ-માલિક દ્વારા દાવાની રકમ ૫૦,૦૦૦ રૂપિયાથી ઓછી રાખીને દાવાના એક ભાગની અનુગામી ચુકવણી-ફરિયાદની જાળવણીક્ષમતા-સત્તામંડળે ફરિયાદને જાળવી રાખવા યોગ્ય ગણાવી હતી કારણ કે ફરિયાદની શરૂઆત વખતે દાવો કરેલી રકમ ૬૦,૦૦૦ રૂપિયાથી વધુ હતી-લેખિત અરજીમાં ઉચ્ચ અદાલતે ચુકાદાની તારીખ નક્કી કરવાની તારીખ ગણાવી હતી. ફરિયાદની જાળવણીક્ષમતા નક્કી કરવી-યોજાયેલ:ફરિયાદની જાળવણીક્ષમતા નક્કી કરવા માટેની નિર્ણાયક તારીખ એ તારીખ છે કે જેના પર દાવો દાખલ કરવામાં આવે છે-અન્યથા, આ અધિનિયમનો હેતુ એટલે કે કામદારોને મદદ આપવાનો હેતુ જ નિષ્ફળ જશે.

અપીલકર્તાએ ઉત્તર પ્રદેશ ઔદ્યોગિક શાંતિ (વેતનની સમયસર ચુકવણી) અધિનિયમ, ૧૯૭૮ હેઠળ વેતન માટે ૬૦,૦૦૦ રૂપિયાથી વધુની વસૂલાત માટે ફરિયાદ દાખલ કરી હતી.પ્રતિવાદી નંબર ૧ એ આ આધાર પર વાંધો ઉઠાવ્યો હતો કે સત્તામંડળ પાસે ફરિયાદને ધ્યાનમાં લેવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી, કારણ કે દાવો કરવામાં આવેલી રકમનો એક ભાગ પછીથી ચૂકવવામાં આવ્યો હતો અને ચૂકવવાપાત્ર રકમ રૂપિયા ૫૦,૦૦૦/- થી ઓછી હતી.સત્તામંડળે એવું માન્યું હતું કે કાર્યવાહી શરૂ કરતી વખતે, રકમ ૫૦,૦૦૦ રૂપિયાથી વધુ હતી; માત્ર એટલા માટે કે દાવો કરવામાં આવેલી રકમનો એક ભાગ પછીથી ચૂકવવામાં આવ્યો હતો, જે વસૂલાતનું પ્રમાણપત્ર જારી કરવાના સંબંધિત સત્તામંડળના અધિકારક્ષેત્રને

અસર કરી શકશે નહીં.પ્રતિવાદી-નોકરીદાતાએ એક રિટ પિટિશન દાખલ કરી હતી જેમાં ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે કાર્યવાહી જાળવવા યોગ્ય નથી કારણ કે ચુકાદાના સમયે, ડિફોલ્ટમાં રકમ રૂપિયા ૫૦,૦૦૦/- થી વધુ ન હતી.એટલે વર્તમાન અપીલ.

અપીલને મંજૂરી આપતા કોર્ટે

ઠરાવ્યુ ૧. ઉત્તર પ્રદેશ ઔદ્યોગિક શાંતિ (વેતનની સમયસર ચુકવણી) કાયદો, ૧૯૭૮ એ એક ફાયદાકારક કાયદો છે જેનો હેતુ કામદારોને મદદ કરવાનો છે જેમને તેમના વેતન ચૂકવવામાં આવતા નથી.સહાયક શ્રમ કમિશનરે એવો મત રાખવાનું વાજબી ઠેરવ્યું હતું કે આ કાયદા હેઠળ ફરિયાદની જાળવણીક્ષમતા નક્કી કરવા માટેની નિર્ણાયક તારીખ એ તારીખ છે કે જેના પર દાવો દાખલ કરવામાં આવે છે.નહિંતર, કાયદાનો હેતુ જ નિષ્ફળ જશે.[૨૩-બી; ૨૨-એફ]

મોદી ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ યુ. પી. અને અન્યો,
[૧૯૯૪] ૧ એસ. સી. સી. ૧૫૯, વિશિષ્ટ.

૨. આ કાયદો વેતન ચુકવણી અધિનિયમ, ૧૯૩૬નું સ્થાન લેતો નથી અથવા તેને અવેજી આપતો નથી, પરંતુ મર્યાદિત વિસ્તારમાં એટલે કે ઉપરોક્ત અધિનિયમને પૂરક બનાવે છે., જ્યાં સંસ્થા, (i) કેટલીક ચીજવસ્તુઓનું ઉત્પાદન કરે છે, પ્રક્રિયા કરે છે, અપનાવે છે અથવા ઉત્પાદન કરે છે, (ii) જ્યાં આવી સમગ્ર સંસ્થાના વેતન-બિલમાં ડિફોલ્ટ હોય અને (iii) જ્યાં આવા વેતન-બિલ રૂપિયા ૫૦,૦૦૦/- થી વધુ હોય.આ કાયદાનો ઉદ્દેશ વ્યક્તિગત કામદારોને વેતનની ચુકવણી સુરક્ષિત કરવાનો નથી, પરંતુ ઔદ્યોગિક અશાંતિ અને તેમના સમગ્ર કાર્યબળને વેતનની ચુકવણી કરવામાં સંસ્થા દ્વારા કરવામાં આવેલી ભૂલને કારણે ઔદ્યોગિક શાંતિમાં ખલેલ પહોંચાડવાનો છે.[૨૧-બી-ડી]

૩. આ કાયદા હેઠળ, શ્રમ કમિશનર કામદારોને તેમના વેતનની વસૂલાત કરવામાં મદદ કરવા માટે કાર્ય કરે છે જે સ્વીકાર્ય રીતે તેમના માટે બાકી છે પરંતુ તેમના વતી કોઈ દોષ ન હોવાને કારણે રોકવામાં આવે છે.જો કામદારોને વેતનનો હક તુરંત અથવા પ્રથમ દૃષ્ટિએ અસમર્થનીય આધારો સિવાય વિવાદિત હોય તો તે ન્યાયાધીશ તરીકે કામ કરતો નથી.જ્યારે વેતન ચૂકવવાની જવાબદારી વિવાદ હેઠળ હોય જેમાં હકીકત અને/અથવા કાયદાના પ્રશ્નોની તપાસનો સમાવેશ થાય છે, ત્યારે તે નિર્ણય લેવાનું શ્રમ કમિશનરનું કાર્ય નથી.આવા કિસ્સાઓમાં, તેમણે પક્ષોને યોગ્ય મંચ પર મોકલવા પડે છે.શ્રમ કમિશનર દ્વારા સત્તાઓનો

ઉપયોગ કોઈ પણ પક્ષને તેની ફરિયાદના નિવારણ માટે નિયમિત મંચનો સંપર્ક કરતા અટકાવતો નથી.[૨૧-જી-એચ; ૨૨-એ-બી]

ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્ય વિરુદ્ધ બસ્તી સુગર મિલ્સ કંપની લિમિટેડ, AIR (૧૯૬૧) એસ. સી. ૪૨૦ પર આધાર રાખ્યો હતો.

સિવિલ અપીલેટ જ્યુરિસડીક્શન:સિવિલ અપીલ નંબર ૫૩૭૧/૨૦૦૫.

ડબ્લ્યુ. પી. નંબર ૩૭૫/૨૦૦૧ (મેસર્સ) માં અલ્હાબાદ હાઈકોર્ટના ૧૬/૦૧/૨૦૦૪ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અપીલકર્તા માટે અનુવ્રત શન્ના, સંજય કુમાર સિંહ અને એમ. પી. શોરાવાલા.

પ્રતિવાદીઓ માટે એસ વસીમ એ કાદરી અને પ્રદીપ મિશ્રા.

કોર્ટનો ચુકાદો આના દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

અરિજીત પાસાયત, જે : આ અપીલઅલ્હાબાદ હાઈકોર્ટના વિજ્ઞાન સિંગલ જજ દ્વારા પ્રતિવાદી નંબર ૧ (ત્યારબાદ 'એમ્પ્લોયર' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી રિટ પિટિશનને મંજૂરી આપતા આદેશને છે પડકારવામાં આવ્યો છે.

ઉચ્ચ અદાલતે વિવાદિત આદેશ દ્વારા લખનૌ ક્ષેત્રના નાયબ શ્રમ કમિશનર દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને રદ કર્યો હતો.આ સત્તામંડળે ઉત્તર પ્રદેશ ઔદ્યોગિક શાંતિ (વેતનની સમયસર ચુકવણી) અધિનિયમ, ૧૯૭૮ (ટૂંકમાં 'અધિનિયમ') ની શરતોમાં પ્રતિવાદી નંબર ૧ પાસેથી રૂપિયા ૬૦,૮૧૦.૭૬ ની વસૂલાત માટે પ્રમાણપત્ર બહાર પાડ્યું હતું.

બિનજરૂરી વિગતોને ફિલ્ટર કરતી પૃષ્ઠભૂમિ હકીકતો નીચે મુજબ છે:

અપીલકર્તા પાસેથી મળેલી ફરિયાદના આધારે, સહાયક શ્રમ કમિશનરે પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને નોટિસ જારી કરી હતી જેમાં જણાવ્યું હતું કે તેણે સંસ્થાના કર્મચારીઓ/કામદારોને ૬૦,૦૦૦ રૂપિયાથી વધુની બાકી વેતન ચૂકવી નથી.સત્તામંડળે પ્રતિવાદી નંબર ૧-એમ્પ્લોયરને કારણ બતાવવા માટે કહ્યું કે આ

કાયદા હેઠળ વસૂલાતનું પ્રમાણપત્ર જારી કરીને જમીનની આવકની બાકી રકમ તરીકે વસૂલાત કેમ કરવામાં આવશે નહીં.પ્રતિવાદી નંબર ૧ એમ્પ્લોયરએ જવાબ રજૂ કર્યો હતો કે નવ કર્મચારીઓ ફરાર છે અને કુલ ૨૨ કર્મચારીઓમાંથી ૮ કર્મચારીઓને તેમના વેતન ચૂકવવામાં આવ્યા છે અને ચૂકવવાપાત્ર રકમ રૂપિયા ૫૦,૦૦૦/- થી ઓછી છે.તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે કાયદાની જોગવાઈઓ લાગુ કરી શકાતી નથી.સહાયક શ્રમ કમિશનરે નોકરીદાતાની અરજી પર વિચાર કર્યો અને દાવો ૧૬/૧૦/૨૦૦૦ પર દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, ૧૮/૧૦/૨૦૦૦ પર નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી અને જવાબ ૧૪/૧૨/૨૦૦૦ પર દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો એમ કહીને તેને નકારી કાઢ્યો હતો.કાર્યવાહીની શરૂઆતના સમયે, રકમ ૫૦,૦૦૦/- રૂપિયાથી વધુ હતી.માત્ર એટલા માટે કે દાવો કરવામાં આવેલી રકમનો એક ભાગ પછીથી ચૂકવવામાં આવ્યો હતો, જે વસૂલાત માટે પ્રમાણપત્ર જારી કરવાના સંબંધિત અધિકારીના અધિકારક્ષેત્રને અસર કરી શકશે નહીં.નોકરીદાતાએ અલ્હાબાદ હાઈકોર્ટ સમક્ષ રિટ પિટિશન દાખલ કરીને આદેશની ચોકસાઈ પર સવાલ ઉઠાવ્યા હતા.ઉચ્ચ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો હતો કે ચુકાદાના સમયે, ડિફોલ્ટની રકમ રૂપિયા ૫૦,૦૦૦/- થી વધુ ન હતી અને તેથી, કાર્યવાહી જાળવવા યોગ્ય ન હતી.મોદી ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ યુ. પી. એન્ડ અર્ધર્સ [૧૯૯૪] ૧ એસ. સી. સી. ૧૫૯ કેસમાં આ અદાલતના નિર્ણયનો સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો હતો કે વસૂલાત માટેનું

પ્રમાણપત્ર જારી કરી શકાયું ન હોત.તદનુસાર રિટ પિટિશનને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.

અપીલના સમર્થનમાં, અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે મોદી ઇન્ડસ્ટ્રીઝ કેસ (ઉપરોક્ત) નો વિવાદના વિષય સાથે કોઈ સંબંધ નથી.સહાયક શ્રમ કમિશનરનો મત સાચો હતો કે દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો તે સમયે રકમ ૫૦,૦૦૦ રૂપિયાથી વધુ હતી.છેતરપિંડી અપનાવીને નોકરીદાતાને કાયદાકીય રીતે વસૂલાત માટે પ્રમાણપત્ર જારી કરવાના અધિકારીના અધિકારક્ષેત્રને છીનવી લેવાની મંજૂરી આપી શકાતી નથી.

રાજ્ય માટે વિદ્વાન વકીલ, પ્રતિવાદી નંબર ૨ અને સંબંધિત અધિકારી-પ્રતિવાદી નંબર ૩ એ વલણને સમર્થન આપ્યું હતું.પ્રતિવાદી નંબર ૧- એમ્પ્લોયર વતી કોઈ હાજરી નથી.

પક્ષકારો વચ્ચેના વિવાદને ઉકેલવા માટે, પહેલા કાયદાની જોગવાઈઓની તપાસ કરવી જરૂરી છે. આ કાયદાનું શીર્ષક પોતે જ સૂચવે છે કે કામદારોને સમયસર વેતનની ચુકવણી સુનિશ્ચિત કરીને ઔદ્યોગિક શાંતિ સુનિશ્ચિત કરવા માટે તેનો અમલ કરવામાં આવ્યો છે.આ કાયદાની પ્રસ્તાવના જણાવે છે કે તે

"ઔદ્યોગિક શાંતિ જાળવવાના હિતમાં, મોટી ઔદ્યોગિક સંસ્થાઓમાં વેતનની સમયસર ચુકવણી અને તેની સાથે સંકળાયેલી બાબતો માટે" જોગવાઈ કરતો કાયદો છે.આ કાયદાના ઉદ્દેશો અને કારણોનું નિવેદન જણાવે છે કે કામદારોના વેતનની ચુકવણીમાં વિલંબ તેમનામાં અસંતોષ પેદા કરે છે.કેટલીકવાર આ કારણે કાયદો અને વ્યવસ્થાને ગંભીર ખતરો પડી શકે છે.વેતનની ચુકવણી અધિનિયમ, ૧૯૩૬ (ટૂંકમાં 'વેતન અધિનિયમ') ની જોગવાઈઓ વેતનની સમયસર ચુકવણી સુનિશ્ચિત કરવા માટે અપૂરતી હોવાનું જણાયું છે.તુલનાત્મક રીતે મોટી સંસ્થાઓમાં ઔદ્યોગિક શાંતિમાં વિક્ષેપની ઘટનાઓ વધુ હોવાથી, તે જોગવાઈ કરવી જરૂરી માનવામાં આવી હતી કે જો ડિફોલ્ટમાં વેતન બિલ ૫૦,૦૦૦/- રૂપિયાથી વધુ હોય, તો રકમ જમીનની આવકની બાકી રકમ તરીકે વસૂલવામાં આવવી જોઈએ.વધુમાં, મોટી માત્રામાં વેતન બાકી રાખવાની નોકરીદાતાઓની વૃત્તિને અંકુશમાં રાખવા માટે, ૧ લાખ રૂપિયાથી વધુના વેતન-બિલની ડિફોલ્ટમાં તેને દંડાત્મક ગુનો બનાવવો પણ જરૂરી હતો.

આ રીતે પ્રસ્તાવના, ઉદ્દેશો અને કારણોના નિવેદન અને કાયદાની જોગવાઈઓ પરથી સ્પષ્ટ થશે કે, પ્રથમ તો મોટી સંસ્થાઓ દ્વારા વેતનની સમયસર ચુકવણી સુનિશ્ચિત કરવા માટે કાયદાને કાયદાકીય પુસ્તિકા પર મૂકવામાં આવ્યો છે, જેમાં વેતનની ચુકવણીમાં નિષ્ફળતાને કારણે આવી સંસ્થાઓમાં ઔદ્યોગિક

શાંતિમાં ખલેલ પહોંચાડવાની ઘટનાઓ વધુ છે.બીજું, આ કાયદો સંસ્થાના તમામ કામદારોના વેતન-બિલની ચુકવણીમાં ડિફોલ્ટ સાથે સંબંધિત છે.તે વ્યક્તિગત કામદારોના વેતનની ચુકવણીમાં ડિફોલ્ટ માટે ઉપાય પ્રદાન કરવા માટે નથી.તેની કાળજી વેતન કાયદાની જોગવાઈઓ દ્વારા લઈ શકાય છે જે સંસ્થાઓમાં કામદારોના સંપૂર્ણ પૂરક વેતનની સમયસર ચુકવણી સુનિશ્ચિત કરવા માટે અપૂરતી હોવાનું જણાય છે.ત્રીજું, તે દરેક વેતન-બિલની ચુકવણીમાં ડિફોલ્ટના સંદર્ભમાં નથી; પરંતુ જો વેતન-બિલ ૫૦,૦૦૦/- રૂપિયાથી વધુ હોય તો જ ફરિયાદના નિવારણ માટે શ્રમ કમિશનરનો સંપર્ક કરી શકાય છે.ચોથું, આ કાયદો તમામ સંસ્થાઓને લાગુ પડતો નથી પરંતુ માત્ર તે સંસ્થાઓ કે જે કેટલીક ચીજવસ્તુઓનું ઉત્પાદન કરે છે, પ્રક્રિયા કરે છે, અપનાવે છે અથવા ઉત્પાદન કરે છે.તેથી, તે સ્પષ્ટ થશે કે આ કાયદો વેતન કાયદાનું સ્થાન લેતો નથી અથવા તેનું સ્થાન લેતો નથી, પરંતુ મર્યાદિત ક્ષેત્રમાં એટલે કે ઉપરોક્ત કાયદાને પૂરક બનાવે છે., જ્યાં સંસ્થા, ઉપર જણાવ્યા મુજબ, (i) કેટલીક ચીજવસ્તુઓનું ઉત્પાદન કરે છે, પ્રક્રિયા કરે છે, અપનાવે છે અથવા ઉત્પાદન કરે છે, (ii) જ્યાં આવી સમગ્ર સંસ્થાના વેતન-બિલમાં ડિફોલ્ટ હોય અને (iii) જ્યાં આવા વેતન-બિલ રૂપિયા ૫૦,૦૦૦/- થી વધુ હોય.ઉપર જણાવ્યા મુજબ આ કાયદાનો ઉદ્દેશ વ્યક્તિગત કામદારોને વેતનની ચુકવણી સુરક્ષિત કરવાનો નથી, પરંતુ ઔદ્યોગિક અશાંતિ અને તેમના સમગ્ર કાર્યબળને વેતનની ચુકવણી કરવામાં સંસ્થા દ્વારા કરવામાં આવેલી ભૂલને કારણે

ઔદ્યોગિક શાંતિમાં ખલેલ પહોંચાડવાનો છે.એવું લાગે છે કે ઘણી સંસ્થાઓમાં તેમના કામદારોને વેતનની ચૂકવણીમાં વિલંબ કરવાનું વલણ હતું અને તેઓ કામદારોના જીવન સાથે મુકિત સાથે રમી રહ્યા હતા.આ સ્વાભાવિક રીતે રાજ્યમાં ઔદ્યોગિક શાંતિમાં વ્યાપક વિસ્ફોટ તરફ દોરી ગયું.તેથી વિધાનસભાએ વર્તમાન કાયદો ઘડવાની જરૂરિયાત અનુભવી.આ કેસ હોવાથી, શ્રમ કમિશનર દ્વારા કાયદાની કલમ ૩ હેઠળ વિચારણા કરાયેલ તપાસ ખૂબ જ મર્યાદિત પ્રકૃતિની છે, એટલે કે., કામદારો તેમના માટે હકદાર છે કે કેમ તે અંગે કોઈ વિવાદ ન હોય ત્યારે સંસ્થાએ તેના કામદારોને સમયસર વેતનની ચૂકવણી કરવામાં નિષ્ફળતા કરી છે કે કેમ.

કલમ ૩ હેઠળની તપાસ આમ તેના અવકાશમાં મર્યાદિત હોવાથી, શ્રમ કમિશનરની સત્તાઓ માત્ર એ શોધવા માટે વિસ્તરે છે કે જે કામદારોએ કામ કર્યું છે તેમને તેમની નોકરીની શરતો અનુસાર અને આવી શરતો દ્વારા નિર્ધારિત સમયની અંદર તેમના વેતનની ચૂકવણી કરવામાં આવી હતી કે કેમ.જો શ્રમ કમિશનરને સંતોષ થાય કે કામદારોએ કામ કર્યું હોવા છતાં અને તેઓ તેમના વેતન માટે હકદાર હોવા છતાં, તેમને સમયસર સમાન ચૂકવણી કરવામાં આવી ન હતી, તો તેમણે પોતાને સંતોષ કરવો પડશે કે બાકી વેતન રૂપિયા ૫૦,૦૦૦/- થી વધુ છે.જો તે બંને બાબતોથી સંતુષ્ટ હોય તો જ તે સંબંધિત પ્રમાણપત્ર જારી કરી શકે

છે.આ કાયદા હેઠળ, શ્રમ કમિશનર કામદારોને તેમના વેતનની વસૂલાત કરવામાં મદદ કરવા માટે કાર્ય કરે છે જે સ્વીકાર્ય રીતે તેમના માટે બાકી છે પરંતુ તેમના વતી કોઈ દોષ ન હોવાને કારણે રોકવામાં આવે છે.જો કામદારોને વેતનનો હક તુરંચ અથવા પ્રથમ દષ્ટિએ અસમર્થનીય આધારો સિવાય વિવાદિત હોય તો તે ન્યાયાધીશ તરીકે કામ કરતો નથી.જ્યારે વેતન ચૂકવવાની જવાબદારી વિવાદ હેઠળ હોય જેમાં હકીકત અને/અથવા કાયદાના પ્રશ્નોની તપાસનો સમાવેશ થાય છે, ત્યારે તે નિર્ણય લેવાનું શ્રમ કમિશનરનું કાર્ય નથી.આવા કિસ્સાઓમાં, તેમણે પક્ષોને યોગ્ય મંચ પર મોકલવા પડે છે.

કાયદાની કલમ ૩ હેઠળ શ્રમ કમિશનરને આપવામાં આવેલી સત્તાઓ ઔદ્યોગિક શાંતિના પકડાયેલા અથવા વર્તમાન ઉદ્બંધનને રોકવા માટે છે.એટલા માટે વિચારવામાં આવેલી તપાસ સંક્ષિપ્ત પ્રકૃતિની છે.શ્રમ કમિશનર દ્વારા ઉપરોક્ત સત્તાઓનો ઉપયોગ કોઈ પણ પક્ષને તેની ફરિયાદના નિવારણ માટે નિયમિત મંચનો સંપર્ક કરતા અટકાવતો નથી.યુપી ઔદ્યોગિક વિવાદ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ની કલમ ૩ (બી) ની ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્ય વિરુદ્ધ બસ્તી સુગર મિલ્સ કંપની લિમિટેડ એ. આઈ. આર. (૧૯૬૧) એસ. સી. ૪૨૦માં લગભગ સમાન જોગવાઈઓનું અર્થઘટન કરતી વખતે આ જ મત લીધો હતો. સદરહુ કલમ ૩ (બી) ની જોગવાઈઓ નીચે મુજબ છે:

"૩.હડતાળ, તાળાબંધી વગેરે અટકાવવાની સત્તા-જો રાજ્ય સરકારના મતે, જાહેર સલામતી અથવા સુવિધા સુરક્ષિત કરવા અથવા જાહેર વ્યવસ્થા જાળવવા અથવા સમુદાયના જીવન માટે જરૂરી પુરવઠો અને સેવાઓ જાળવવા અથવા રોજગાર જાળવવા માટે આવું કરવું જરૂરી અથવા અનુકૂળ હોય, તો તે સામાન્ય અથવા વિશેષ આદેશ દ્વારા જોગવાઈ કરી શકે છે -

(a) x x x x x

(બી) નોકરીદાતાઓ, કામદારો અથવા બંનેએ આદેશમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા સમયગાળા માટે, આદેશ અનુસાર નક્કી કરવામાં આવે તેવા રોજગારના નિયમો અને શરતોનું પાલન કરવાની જરૂર પડે તે માટે;

x x x x x "

ઉપરોક્ત સ્થિતિ મોટીના કેસમાં (ઉપરોક્ત) પ્રકાશિત કરવામાં આવી હતી.

સહાયક શ્રમ કમિશનરે એવો મત રાખવો વાજબી હતો કે નિર્ણાયક તારીખ એ તારીખ છે કે જેના પર દાવો દાખલ કરવામાં આવે છે.નહિંતર, કાયદાનો હેતુ જ નિષ્ફળ જશે.સંબંધિત જોગવાઈઓ એટલે કે કાયદાની કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૧) નીચે મુજબ છે:

"૩- અમુક ઔદ્યોગિક સંસ્થાઓમાં જમીનની આવકની બાકી રકમ તરીકે વેતનની વસૂલાત:(૧) જ્યાં શ્રમ કમિશનરને સંતોષ થાય કે ઔદ્યોગિક સંસ્થાનો કબજો લેનાર વેતનની ચુકવણીમાં ડિફોલ્ટ છે અને જે વેતન-બિલના સંબંધમાં આવા કબજો લેનાર ડિફોલ્ટમાં પચાસ હજાર રૂપિયાથી વધુ છે, તો તે કલમ ૫ અને ૬ ની જોગવાઈઓ પર પૂર્વગ્રહ વિના, કલેક્ટરને તેની સહી હેઠળ એક પ્રમાણપત્ર મોકલી શકે છે, જેમાં સંબંધિત ઔદ્યોગિક સંસ્થા તરફથી બાકી વેતનની રકમ સ્પષ્ટ કરવામાં આવી છે.

જો કે વપરાયેલ અભિવ્યક્તિ "વેતનની ચુકવણીમાં ડિફોલ્ટ છે" તે દાવો દાખલ કરવામાં આવે તે તારીખ સાથે સંબંધિત છે.નહિંતર, કાયદાની કલમ ૩ (૧) હેઠળ માનવામાં આવતી કાર્યવાહીને દૂર કરવા માટે, એટલે કે રકમ ૫૦,૦૦૦/-

રૂપિયાથી ઓછી આવે તે જોવા માટે આંશિક ચુકવણી કરીને વસૂલાત માટે પ્રમાણપત્ર જારી કરવું, એક ચાલાક અને અનૈતિક નોકરીદાતા કાયદાકીય ઉદ્દેશને હરાવી શકે છે.ઉપર સૂચવ્યા મુજબ આ કાયદો એક ફાયદાકારક છે જેનો હેતુ કામદારોને મદદ કરવાનો છે જેમને તેમના વેતન ચૂકવવામાં આવતા નથી.ઉચ્ચ અદાલતે સંબંધિત પરિબલોની દૃષ્ટિ સંપૂર્ણપણે ગુમાવી દીધી હતી અને મોટીના કેસ (ઉપરોક્ત) ના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો જેણે વિચારણા હેઠળના મુદ્દાનો નિર્ણય લીધો ન હતો.

તેથી, સહાયક શ્રમ કમિશનર દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા આદેશને પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવે છે અને હાઈકોર્ટના વિવાદિત આદેશને રદ કરવામાં આવે છે.અપીલની મંજૂરી છે પરંતુ સંજોગોમાં ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ આપવામાં આવશે નહીં.

કે. કે. ટી.

અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી.

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ

થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.